

Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeeriumi
raamatupidamine ja tehingute
seaduslikkus 2015. aastal

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi raamatupidamine ja tehingute seaduslikkus 2015. aastal

Kokkuvõte auditeerimise tulemustest

Mida me auditeerisime?

Alates 2015. aastast koostavad ministeeriumid, põhiseaduslikud institutsioonid (v.a Riigikontroll) ja Riigikantselei täiemahulise majandusaasta aruande asemel ainult bilansi ja tulemiarunde ning riigieelarve täitmise aruande ja tegevuskava täitmise aruande. Sellega seoses on muutunud ka Riigikontrolli auditi ulatus ja käsitusviis.

Riigieelarve seadus kohustab Riigikontrolli igal aastal auditeerima riigi raamatupidamise aastaaruande õigsust (varem kõigi riigiraamatupidamiskohustuslaste aastaaruannete õigsust) ning riigi tehingute seaduslikkust. Riigi raamatupidamise aastaaruandesse konsolideeritakse kõigi riigiraamatupidamiskohustuslaste, riigi äriühingute, riigi asutatud sihtasutuste ning riigi tulundusasutuse finantsaruanded, kus on kajastatud tehtud majandustehinguid.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi raamatupidamise ja tehingute seaduslikkuse audit on osa riigi raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja riigi tehingute seaduslikkuse hindamisest. Selleks et anda hinnang riigi raamatupidamise aastaaruande õigsusele ja tehingute seaduslikkusele, tegi Riigikontroll audititoiminguid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis, kontrollides

- 2015. aastal sooritatud majandustehingute vastavust riigieelarve seadustele, riigivaraseadusele ja riigihangete seadusele ning
- riigi aruande seisukohalt oluliste finantsaruande kirjete kajastamise õigsust ministeeriumi finantsaruandes.

Riigiraamatupidamiskohustuslasi auditeerib Riigikontroll. Teiste konsolideeritavate üksuste finantsaruandeid auditeerivad audiitorettevõtjad, kelle tehtud tööle Riigikontroll oma arvamuse kujundamisel tugineb.

Mida me auditi tulemusel järeldasime?

Riigikontrolli hinnangul on riigi raamatupidamise aastaaruande seisukohalt olulised Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi bilansi ja tulemiarunde kirjed (vt aruande punkti 2) 31.12.2015. aasta seisuga kajastatud raamatupidamise hea tava kohaselt, sh on järgitud riigi raamatupidamise üldeeskirja ja raamatupidamise seadust.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2015. aasta eelarvekulud ja investeeringud olid kokku 573 miljonit eurot ning tulud 294 miljonit eurot.

**Riigikontrolli arvates on Majandus- ja Kommunikatsiooni-
ministeeriumi majandustehingud olulises osas sooritatud kooskõlas
riigieelarve seadusega, 2015. aasta riigieelarve seadusega ning 2015.
aasta riigieelarve seaduse muutmise seadusega.**

Riigikontrolli hinnangul on Majandus- ja Kommunikatsiooni-
ministeerium tulude kogumisel olulises osas järginud õigusaktides
sätestatud põhimõtteid.

Riigikontrolli hinnangul on Majandus- ja Kommunikatsiooni-
ministeerium riigivara soetamisel, saamisel, kasutamisel, äraandmisel ja
müümisel olulises osas järginud riigivaraseaduse põhimõtteid.

Riigikontrolli hinnangul on Majandus- ja Kommunikatsiooni-
ministeerium olulises osas järginud riigihangete seaduse põhimõtteid.

Sisukord

Riigikontrolli järeldused auditeeritud valdkondade kohta	4
Ministeeriumi ja tema valitsemisala raamatupidamise korraldus on heal tasemel	4
Ministeeriumi ja tema valitsemisala majandustehingud on valdavalt seaduslikud	4
Ministeerium ning tema valitsemisala asutused on tulude kogumisel ja toetuste saamisel järginud õigusakte	6
Ministeerium ning tema valitsemisala asutused on teinud tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistehinguid üldjuhul sihipäraselt	7
Ministeeriumi ning tema valitsemisala asutuste varasid on soetatud, saadud, kasutatud, äraantud ja võõrandatud kooskõlas asjakohaste õigusaktidega	8
Ministeerium ja tema valitsemisala asutused on üldjuhul järginud riigihangete seadust	8
Riigikontrolli tähelepanekud ja järeldused	9
Ministeeriumi valitsemisala asutused on eksinud riigihangete seaduse vastu	9
Vandeauditorite arvamused ministeeriumi valitsemisel olevate äriühingute ja ministeeriumi olulise mõju all olevate sihtasutuste kohta	10
Ministeeriumi eelarve planeerimine ei taga eelarve läbipaistvat kasutamist	10
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia investeeringute planeerimine ja investeeringuraha kasutamine ministeeriumis on heal tasemel	12
Varasemate soovitude rakendamine	13
Riigikontrolli soovitusel ja auditeeritu vastused	14
Auditi iseloomustus	15
Riigikontrolli varasemaid auditeid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi raamatupidamise valdkonnas	18
Lisa 1. Hinnangu andmise kriteeriumid	19
Lisa 2. Ministeeriumi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja valitsemisel olevate äriühingute auditite tulemused	20

Riigikontrolli järeldused auditeeritud valdkondade kohta

Ministeeriumi ja tema valitsemisala raamatupidamise korraldus on heal tasemel

1. Riigikontroll leiab, et raamatupidamine on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis ja tema valitsemisala asutustes korraldatud hästi, raamatupidamist reguleerivad korrad on kehtestatud, neid on ajakohastatud ning neist on kinni peetud.

Raamatupidamisarvestus

2. Riigi raamatupidamise aastaaruande seisukohast olulised ministeeriumi finantsaruande kirjed ja Riigikontrolli hinnangud nende kajastamisele raamatupidamises on esitatud tabelis 1. Kirje summad on võetud saldoandmikust, mille Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi kantsler allkirjastas 24. mail 2016.

Tabel 1. Auditeeritud finantsaruande kirjed (eurodes)

Auditeeritud finantsaruande kirje nimetus	Kirje summa eurodes	Kas tehingud on kajastatud raamatupidamises korrektset?
Raha ja pangakontod	13 011 067	Jah
Muud nõuded ja ettemaksed	52 724 095	Jah
Osalused avaliku sektori ja sidusüksustes	941 040 978	Jah
Materiaalne põhivara	1 330 974 855	Jah
Muud kohustused ja saadud ettemaksed	28 803 607	Jah
Saadud sihtfinantseerimine	161 573 404	Jah
Antud sihtfinantseerimine	171 448 019	Jah
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	9 602 453	Jah
Majandamiskulud	66 768 967	Jah
Materiaalse põhivara amortisatsioon	117 163 728	Jah
Tulem osalustelt	25 410 188	Jah
Saadud siirded	443 674 850	Jah
Antud siirded	229 485 339	Jah

Ministeeriumi ja tema valitsemisala majandustehingud on valdavalt seaduslikud

3. Tabelis 2 on antud ülevaade sellest, milliseid valdkondi Riigikontroll auditeeris ning millised olid peamised järeldused kontrollitud valdkondade kohta. Valdkondade rahaline maht, mis on esitatud sulgudes iga valdkonna järel, on võetud Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi 2015. aasta riigieelarve täitmise aruandest.

Tabel 2. Auditeeritud tegevusvaldkonnad

Tehingute seaduslikkus

Auditeeritud valdkond	Auditeeritud asutus*	Kas tehingute tegemisel on järgitud lisa 1 toodud õigusaktide põhimõtteid?
Tulude kogumine (51 823 326 eurot)		
Liiklusregistri toimingute riigilõiv	Maanteeamet	Jah
Veeteetasud	Veeteede Amet	Jah
Toetuste saamine (179 171 193 eurot)		
Välismaine toetus põhivara seotuseks	Maanteeamet, Veeteede Amet	Jah
Toetuste edasiandmine põhivara seotuseks (CO ₂ -kvoodiraha eest ostetud trammid, linnade välisvalgustuse rekonstrueerimine)	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	Jah
Toetuste andmine (232 589 073 eurot)		
Kodumaine toetus tegevuskuludeks	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	Jah
Toetuste edasiandmine tegevustoetusteks (CO ₂ -kvoodiraha eest ostetud trammid, linnade välisvalgustuse rekonstrueerimine)	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	Jah
Tööjõu- ja majandamiskulude tegemine (118 087 481 eurot)		
Tööjõukulud	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium Maanteeamet Veeteede Amet	Jah
Majandamiskulud	Maanteeamet Veeteede Amet	Jah
Riigihanked	kõik valitsemisala asutused	Jah, v.a punktides 14–16 toodud tähelepanekute puhul
Tehingud riigivaraga, sh investeeritud 195 468 263 eurot		
Investeeringud	Maanteeamet	Jah
Varade saamine (sh sihtfinantseerimine)	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium Maanteeamet	Jah
Varade valdamine (sh inventeerimine, kasutamiseks andmine)	kõik valitsemisala asutused	Jah
Varade äraandmine, k.a mahakandmine	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium Maanteeamet Veeteede Amet Riigi Infosüsteemi Amet	Jah

Varade müümine	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium Maanteeamet	Jah
Riigihanked	kõik valitsemisala asutused	Jah, v.a punktides 14–16 toodud tähelepanekute puhul
Asutajaõiguste teostamine sihtasutustes ja osaluste valitsemine (sh laekunud dividende (60 772 000 eurot) ja tehtud sissemaksed (87 624 000 eurot))		
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates, vt lisa 2	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	Jah, lisas 2 kahe tärniga tähistatud äriühingute puhul
Osalused sihtasutustes, vt lisa 2	Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeerium	Jah, lisas 2 kahe tärniga tähistatud sihtasutuste puhul

* Ministeeriumi valitsemisalasse kuulusid 2015. aastal järgmised asutused: Konkurentsiamet (kuni 31.08.2015), Lennuamet, Maanteeamet, ministeerium, Riigi Infosüsteemi Amet, Tarbijakaitseamet, Tehnilise Järelevalve Amet ja Veeteede Amet.

Ministeerium ning tema valitsemisala asutused on tulude kogumisel ja toetuste saamisel järginud õigusakte

Tulude kogumine ja toetuste saamine

4. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala kogutud tulud olid 2015. aasta eelarve täitmise aruande järgi 293,8 miljonit eurot ja need on 2014. aasta tuludega võrreldes suurenenud 52,4 miljoni euro võrra.

5. Auditi käigus selgitati, kas Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi sisekontrollisüsteem, sh töökorraldus, loob piisava aluse, et tulude kogumisel järgitaks riigivaraseaduses sätestatud üldpõhimõtteid. Audiitorid jõudsid järgmiste järeldusteni:

- Üldiselt loob ministeeriumi sisekontrollisüsteem piisava aluse riigivaraseaduse üldpõhimõtete järgimiseks tulude kogumisel.
- Liiklusregistri toimingute lõivud on määratud ja kogutud kooskõlas riigilõivuseadusega ning veeteetasud kooskõlas meresõiduohutuse seadusega ning läbipaistvalt ja kontrollitavalt, seejuures on laekunud raha kantud riigieelarve tuludesse.
- Toetuste saamisel on järgitud 2015. aasta riigieelarve seadust ning perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seadust ja perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadust.
- Dividendide määramisel on lähtutud riigivaraseadusest, raha on laekunud ja kantud riigieelarve tuludesse.
- Vara müük on toimunud kooskõlas riigivaraseadusega ning läbipaistvalt ja kontrollitavalt, laekunud raha on kantud riigieelarve tuludesse.

**Tegevuskulude,
investeeringute ning
finantseerimistehingute
tegemine**

Ministeerium ning tema valitsemisala asutused on teinud tegevuskulusid, investeeringuid ja finantseerimistehinguid üldjuhul sihipäraselt

6. Ministeeriumi valitsemisalale oli 2015. aastal riigieelarves tegevuskuludeks ette nähtud 376 miljonit eurot (sh eelmisest eelarveaastast oli üle toodud 48 miljonit). Sellest kulutati 2015. aastal 351 miljonit eurot ning võrreldes 2014. aastaga suurenesid kulud 6 miljoni euro võrra. Järgmisse eelarveaastasse viidi tegevuskuludeks ette nähtud raha kokku üle 24 miljoni euro ulatuses ning selle raha üleviimist on Riigikontrolli arvates piisavalt põhjendatud.

7. Ministeeriumi valitsemisalas oli planeeritud teha investeeringuid 201 miljoni euro eest (sh eelmisest eelarveaastast oli üle toodud 22 miljonit eurot), millest investeeriti 195 miljonit eurot. Peamised investeeringud olid riigimaanteede remondi koondprojekt 103 miljonit eurot, konkreetsete teede rekonstrueerimised 69 miljonit eurot ja laevade soetamine 13 miljonit. Järgmisse eelarveaastasse viidi investeeringuprojektide kasutamata raha üle kokku 5,5 miljonit eurot ning selle summa üleviimine on seotud peamiselt hangete ja vaidlustuste tulemusena maksete lükkumisega 2016. aasta algusesse.

8. Finantseerimistehinguteks oli 2015. aastal eelarves ettenähtud 87,7 miljonit eurot ning seda kasutati sissemaksete tegemiseks äriühingutesse Nordic Aviation Group AS, Transpordi Varahaldus OÜ, Elering AS ja OÜ Rail Baltic Estonia ning Sihtasutuse KredEx Balti Innovatsioonifondi osakute soetamiseks.

9. Auditi käigus selgitati, kas Majandus- ja Kommunikatsiooni-ministeeriumi töökorraldus ning sisekontrollisüsteem loovad piisava aluse eraldatud raha sihipäraseks kasutamiseks. Audiitorid jõudsid järgmiste järeldusteni:

- Üldiselt loob ministeeriumi sisekontrollisüsteem, sh töökorraldus, piisava aluse raha sihipäraseks kasutamiseks.
- Toetuste andmisel summas 230,3 miljonit eurot ja liikmemaksude tasumisel summas 2,3 miljonit eurot on järgitud 2015. aasta riigieelarve seadust.
- 2015. aastal majandamiskuludeks kasutatud 80,6 miljonit on kulutatud sihipäraselt, eelarvest on kinni peetud ning ettemaksed ja tehtud kulutused on põhjendatud.
- 2015. aastal tööjõukuludeks kasutatud 37,5 miljonit on kulutatud sihipäraselt, kulutuste tegemisel on peetud kinni eelarve piirmäärade.
- Investeeringuteks eraldatud raha on kasutatud sihipäraselt.
- Finantseerimistehinguteks eraldatud raha on kasutatud selleks määratud otstarbe kohaselt, välja arvatud punktides 22–26 toodud tähelepaneku puhul.

Ministeeriumi varad

Ministeeriumi ning tema valitsemisala asutuste varasid on soetatud, saadud, kasutatud, äraantud ja võõrandatud kooskõlas asjakohaste õigusaktidega

10. Auditi käigus selgitati, kas ministeeriumi immateriaalseid ja materiaalseid varasid on soetatud, saadud, kasutatud, ära antud ja võõrandatud kooskõlas kehtivate õigusaktidega. Riigikontrolli audiitorid osalesid valikuliselt ministeeriumi korraldatud inventuurides, tutvusid inventuure reguleerivate kordadega ja 2015. aastal korraldatud aastainventuuride dokumentatsiooniga. Samuti kontrollisid audiitorid varade soetamisel, saamisel, äraandmisel ja võõrandamisel tehtud tehinguid.

11. Auditi tulemusel tehti järgmised järeldused:

- Varad on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis ja selle valitsemisalas 2015. aastal soetatud kehtivate reeglite kohaselt.
- Vaatamata sellele et Riigikontroll tuvastas juhtumeid, kus riigivara kasutamiseks andmise lepingud olid riigi kinnisvararegistris registreerimata, võib öelda, et riigivara kasutamine ja majandamine on heal tasemel. Inventuuride tulemusi saab pidada usaldusväärseks, kuid ühel juhul ei ole tulemused raamatupidamises kajastatud.
- Varade saamisel, äraandmisel ja võõrandamisel on ministeerium ja valitsemisala asutused käitunud heaperemehelikult ning toiminud kehtivate reeglite kohaselt. Olulisemateks tehinguteks oli mitterahalise sihtfinantseerimisena parvlaeva Kihnu Virve väärtuses 7,8 miljonit eurot ja kolme maagaasil töötava bussi väärtuses 0,7 miljonit eurot üleandmine transporditeenuse osutajatele.

12. Vaatamata sellele, et esineb väheseid puudusi tehingute riigi kinnisvararegistris ja inventuuri tulemuste raamatupidamises kajastamisel, on Riigikontrolli arvates varade soetamise, saamise, kasutamise, äraandmise ja võõrandamise korraldus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumis heal tasemel.

Ministeerium ja tema valitsemisala asutused on üldjuhul järginud riigihangete seadust

Valitsemisala hanked

13. Riigikontroll auditeeris ministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste soetusi, keskendudes riigihangete seaduse järgimisele. Seejuures analüüsiti riigihangete menetlust puudutavat sisekontrollisüsteemi ning hinnati valitud tehingute puhul, kas korraldatud hanked on kooskõlas nii riigihangete seaduse kui ka asutuste sisekordadega. Kontrolli tulemusel tegi Riigikontroll järgmised järeldused:

- Riigikontrolli hinnangul on ministeerium ja tema valitsemisala asutused loonud hankemenetluse korraldamiseks piisava kontrollisüsteemi, s.t et hangete tegemist reguleerivad korrad on asja- ja ajakohased ning kooskõlas riigihangete seadusega; sisse seatud sisekontrollisüsteemi puhul on võetud arvesse pettuse- ja korruptsiooniriski minimeerimist. Olemas on hankeplaan, seda uuendatakse regulaarselt ning viiakse ellu ajakava kohaselt.

- Riigikontrolli hinnangul on ministeerium ja tema valitsemisala asutused auditeeritud soetuste puhul järginud riigihangete seaduse üldpõhimõtteid, v.a punktides 14–16 ja märgukirja punktides 5 ja 6 nimetatud eksimuste puhul.
- Kontrollitud hangete ulatuses olid ministeerium ja tema valitsemisala asutused üldiselt järginud kehtestatud sisekontrollisüsteemi ja riigihangete seaduse põhimõtteid, v.a märgukirja punktis 7 kirjeldatud eksimus menetlusliigi valikul.

Riigikontrolli tähelepanekud ja järeldused

Ministeeriumi valitsemisala asutused on eksinud riigihangete seaduse vastu

14. Riigikontroll tuvastas riigihangete kontrolli käigus, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium valitsemisala asutused on 2015. aastal ostnud asju ja tellinud teenuseid üle riigihanke piirmäära, korraldamata selleks riigihangete seadusega nõutud hankemenetlusi ja lihthankeid. Riigikontroll tuvastas alljärgnevad eksimused:

- Maanteeamet on tellinud erinevatelt meediakanalitelt reklaamiteenust vähemalt 50 000 euro väärtuses. Maanteeamet põhjendas, et reklaami sõnum oli suunatud erinevatele sihtrühmadele, mistõttu tuli muu hulgas arvestada, mis väljaandeid sihtrühmad kasutavad. Riigikontrolli hinnangul pannakse hanke täpsemad nõuded kirja hankedokumentides ning tehnilise kirjeldusega on võimalik piiritleda sihtrühmapõhiseid infokanaleid, lisaks võimaldab riigihangete seadus kasutada erinevaid hankemenetlusi. Reklaamiteenuse tellimisel tuleb korraldada [avatud hankemenetlus](#).
- 2015. aasta jooksul on Maanteeamet tasunud hanget korraldamata kontorimööbli eest vähemalt 20 000 eurot ning Veeteede Amet sadamaregistri erinevate hooldus- ja tugiteenuste eest vähemalt 11 700 eurot. Maanteeametilt saadud selgituste kohaselt hangiti varem soetatud mööblile juurde lisamooduleid, seega oli oluline kasutada sama tootjat, mistõttu hanke teostamine ei olnud sel põhjusel mõttekas. Veeteede Amet põhjendas aga, et kuna ainuhooldusõigus kuulub ühele ettevõttele, hanget läbi ei viidud. Riigikontrolli hinnangul ei vabasta eeltoodud põhjendused riigihangete seaduse täitmisest, sest nimetatud juhtudel võimaldab seadus kasutada [väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust](#).
- Maanteeamet ja Riigi Infosüsteemi Amet on soetanud asju ja teenuseid kokku vähemalt 101 300 euro eest, jättes riigihangete seadusega nõutud [lihthanked](#) korraldamata. Detailsem jaotus ostetud asjadest ja teenustest on esitatud märgukirja punktis 6.

15. Kõigil kirjeldatud juhtudel on jäetud korraldamata riigihangete seaduses nõutud hankemenetlus või lihthange, millega on Riigikontrolli hinnangul tagamata riigihangete seaduse eesmärk ehk raha läbipaiste, otstarbekas ja säästlik kasutamine, isikute võrdne kohtlemine ning olemasolevate konkurentsitingimuste efektiivne ärakasutamine.

Riigihangete korraldamine

Teadmiseks, et

riigihangete seaduse kohaselt peab korraldama [lihthanke](#), kui tellitakse asju või teenuseid enam kui 10 000 euro (km-ta) eest, ning riigihangete seaduses toodud menetluse, kui tellitakse asju või teenuseid enam kui 40 000 euro (km-ta) eest.

Avatud hankemenetlus – avatud hankemenetlus on hankemenetlus, mille korral võib pakkumuse esitada iga huvitatud isik, kes vastab § 12 lõikes 3 sätestatud tunnustele ja võimalikele sama lõike alusel kehtestatud piirangutele.

Väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlus – hankijal on õigus korraldada selline hankemenetlus, kui mh ainuõiguse kaitsega seotud põhjustel saab hankelepingu sõlmida ainult ühe pakkujaga või asju ostetakse samalt pakkujalt varem ostetud asjade osaliseks asendamiseks või täiendamiseks.

16. Riigikontrolli soovitus majandus- ja taristuministrile: nõuda valitsemisala asutustelt kaupade ostmisel ja teenuste tellimisel riigihangete menetlusreeglite järgimist, et tagada raha läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine.

Majandus- ja taristumistri vastus: Nõustume Teie antud soovitusega.

Vandeaudiitorite arvamused ministeeriumi valitsemisel olevate äriühingute ja ministeeriumi olulise mõju all olevate sihtasutuste kohta

Arvamused äriühingute ja sihtasutuste aruannete kohta

Märkusteta arvamuse avaldamine koos asjaolu rõhutamisega – raamatupidamise aastaaruanne on olulises osas õige, kuid arvamuse avaldamisel juhitakse tähelepanu asjaolule, mis on oluline, et saada aru finantsaruandes esitatud infost.

17. 2015. aastal asutas Vabariigi Valitsus kaks ministeeriumi valitsemisel olevat äriühingut ja ühe tegevus lõpetati. Vabariigi Valitsus andis 23. septembri 2015. aasta korraldustega nr 401 ja 402 majandus- ja taristuministrile volituse ASi Nordic Aviation Group ja OÜ Transpordi Varahaldus asutamiseks ja kapitali sissemaksete tegemiseks; detsembris 2015 kuulutas kohus välja ASi Estonian Air pankroti.

18. Ministeeriumi valitsemisel olevate äriühingute ja olulise mõju all olevate sihtasutuste raamatupidamise aastaaruannete kohta on neid auditeerinud vandeaudiitorid andnud valdavalt märkusteta arvamuse (vt lisa 2). Samas on Sihtasutuse Tallinna Teaduspark Tehnopol 2015. aasta majandusaasta aruande kohta teinud vandeaudiitor märkuse ning ASi Eesti Raudtee 2015. aasta majandusaasta aruande kohta andnud **märkusteta arvamuse koos asjaolu rõhutamisega**.

Sihtasutuse majandusaasta aruandele on vandeaudiitor andnud taas märkusega arvamuse

19. SA Tallinna Teaduspark Tehnopol vandeaudiitor tegi märkuse selle kohta, et sihtasutuse aruandes on kapitaliosaluse meetodil finantsinvesteeringuna esitatud sidusettevõtte Mehhatroonikum OÜ finantsnäitajaid summas 227 469 eurot. Nimetatud sidusettevõtte aruanne on auditeerimata, mistõttu neil puudub kindlus, et aruanne ei sisalda olulisi vigu.

20. Lisaks oli märkuse aluseks sihtasutuse bilansis 31.12.2015. a seisuga kajastatud lühiajalised nõuded sidusettevõtte Biolaborid OÜ vastu kokku summas ca 99 000 eurot. Biolaborid OÜ esialgse auditeerimata aruande kohaselt ületasid 31.12.2015. a seisuga lühiajalised kohustused oluliselt käibevarasid, ettevõtte tegevustulem oli negatiivne ning tuleviku prognoosid ei viidanud olukorra paranemisele. Audiitoril puudub piisav kindlus antud nõuete laekumise tõenäosuse ning laekumise perioodi suhtes, mistõttu võib osutuda vajalikuks nõuete allahindlus ning klassifitseerimine pikaajaliseks nõudeks. Allahindluse tulemusel väheneksid sihtasutuse varad ja tulem.

Äriühingu majandusaasta aruandele on vandeaudiitor andnud märkusteta arvamuse koos asjaolu rõhutamisega

21. ASi Eesti Raudtee vandeaudiitor on rõhutanud oma aruandes asjaolu, et ettevõtte ei vasta 31.12.2015. a seisuga laenukohustuse lepingutingimustele. Selle asjaolu tõttu on laenuandjal õigus nõuda 38,2 miljoni euro suuruse laenujäägi kohest tagastamist. Ettevõtte juhatus ei olnud raamatupidamise aastaaruande koostamise kuupäeva seisuga teadlik, et laenuandja sellist õigust kasutaks.

Ministeeriumi eelarve planeerimine ei taga eelarve läbipaistvat kasutamist

Eelarve planeerimine

22. 2015. aasta riigieelarve seadusega anti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile finantsvarade suurendamiseks 87,7 miljonit eurot. Samas ei avaldatud ei seaduses ega seaduse seletuskirjas, milliseid finantsvarasid plaanitakse soetada. Riigikontrolli hinnangul

peavad sellised tehingud olema avalikustatud aasta riigieelarve seaduses ja selle seletuskirjas, et suurendada eelarve kasutamise läbipaistvust.

23. 8. jaanuaril 2015. aastal allkirjastasid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ministrid käskkirja, millega kinnitati muu hulgas ka ministeeriumi finantseerimistehingute eelarve. Käskkirja lisa kohaselt pidi ministeerium suurendama eelarveaastal ASi Estonian Air aktsiakapitali 40,7 miljoni euro ja ASi Elering aktsiakapitali 40 miljoni euro võrra, soetama OÜ Rail Baltic Estonia osakuid 650 000 euro eest ning Sihtasutuse KredEx Balti Innovatsioonifondi osakuid 6,4 miljoni euro väärtuses.

24. Finantseerimistehingute algset jaotust muudeti 2015. aasta 8. detsembri käskkirjaga, mille kohaselt sissemakset ASi Estonian Air aktsiakapitali ei tehtud, vaid suunati see raha ASi Nordic Aviation Group, sissemakset ASi Elering vähendati 32 miljoni euro võrra ja suunati see OÜsse Transpordi Varahaldus ning OÜsse Rail Baltic Estonia tehtavat investeeringut suurendati 274 000 euro võrra SA Kredex Balti Innovatsioonifondi osakute arvelt (vt tabel 3).

Tabel 3. Planeeritud ja tegelikud finantseerimistehingud (eurodes)

	Planeeritud tehingusumma	Tegelik tehingusumma
AS Estonian Air aktsiakapitali suurendamine	40 700 000	0
AS Nordic Aviation Group asutamine	0	40 700 000
OÜ Transpordi Varahaldus asutamine	0	32 000 000
Elering AS aktsiakapitali suurendamine	40 000 000	8 000 000
Sihtasutuse KredEx Balti Innovatsioonifond osakute soetamine	6 391 165	6 000 000
OÜ Rail Baltic Estonia osakute soetamine	650 000	924 000
KOKKU	87 741 165	87 624 000

25. Tegelike sissemaksete tegemise aluseks olid olemas riigivaraseaduses nõutud Vabariigi Valitsuse korraldused, kuid Riigikontrolli hinnangul peavad sellised tehingud ja summad olema avalikustatud aasta riigieelarve seaduses ja selle seletuskirjas, et suurendada eelarve läbipaistvust.

26. **Riigikontrolli soovitus majandus- ja taristuministri ning ettevõtlusministrile koostöös rahandusministriga:** avaldada planeeritavad finantsinvesteeringud aasta riigieelarve seaduses ja selle seletuskirjas, et tagada raha läbipaistev kasutamine.

Majandus- ja taristuministri ning ettevõtlusministri vastus:

Riigieelarve on riigi finantsplaan, mille täpsusaste määratakse riigieelarve seadusega (edaspidi RES). RES § 26 lõike 4 kohaselt liigendatakse riigieelarve vahendid majandusliku sisu järgi tuludeks, kuludeks, investeeringuteks ja finantseerimistehinguteks.

Riigieelarvega seatakse üldised raamid, mille raames täidesaatev võim tegutseb, sh esitatud nõudeid täpsustab. Riigieelarves planeeritud

finantseerimistehingute täpsusaste määratakse RES § 30 lõikega 7. Riigieelarves esitatud täpsusastmest detailsema liigenduse kehtestamise pädevus on RES § 31 lõigete 1 ja 2 alusel vastavalt Vabariigi Valitsusel ja ministril. Samuti annab vastava õiguse täidesaatvale võimule riigivaraseaduse § 76 lõike 3 punkt 4 ja 5.

Nõustume, et praktikas saab riigieelarve seletuskiri olla alati detailsem ja läbipaistvam ning Rahandusministeeriumi juhiste alusel liigume järjekindlalt nimetatud eesmärgi suunas.

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia investeeringute planeerimine ja investeeringuraha kasutamine ministeeriumis on heal tasemel

Investeeringud IKTsse

27. Riigikontroll on oma iga-aastastes auditites järjepidevalt analüüsinud riigieelarve koostamise protsessi. Sel aastal pööras Riigikontroll auditi käigus süvendatud tähelepanu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) investeeringutele ministeeriumis. Selleks analüüsisid audiitorid 2015. aasta IKT-investeeringute planeerimist ning IKT-investeeringuteks ettenähtud raha kasutamist.

28. Auditi eesmärk oli selgitada, milline on IKT-investeeringute planeerimise protsess (kuidas seatakse prioriteedid ja kuidas valitakse tegevused, millesse investeeritakse, kuidas protsessi juhitakse), millistest arengukavadest ja strateegiatest lähtutakse (olulisemate ja mahukamate tegevuste puhul), kuidas ja mis allikatest kujuneb IKT-investeeringute lõplik eelarve, kuidas jälgitakse eelarve kasutamist ning reageeritakse muutunud vajadustele.

29. Riigikontrolli hinnangul on ministeeriumi IKT-investeeringute planeerimine hästi korraldatud, kui

- investeeringuvajadused on kirjeldatud investeeringuvajaduse kavas, mis hõlmab eelarveaastast pikemat perioodi ning milles toodud olulisemad valdkonnad ja/või projektid on kooskõlas ministeeriumi arengukavadega ja kogu riiki hõlmava dokumendiga „Eesti infoühiskonna arengukava 2020“;
- ministeeriumi valitsemisalas on eelarve planeerimine ja jälgimine ühtse juhtimise all;
- valitsemisala prioriteetsed IKT-valdkonnad ja/või -projektid, millesse lähiaastate jooksul investeeritakse, on kokku lepitud ning
- eelarve kasutamist jälgitakse sobiva sagedusega, eelarvet korrigeeritakse vajaduse ilmnemisel, projektid viiakse ellu tähtjaks ning edasilükkunud projekte on vähe.

30. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi IKT-investeeringute juhtimist võib pidada heaks, sest on olemas selge koordineeriv struktuur, valitsemisala vajadused on selgitatud, koostatud on pikaajalised arengukavadega (peamiselt Eesti infoühiskonna arengukava 2020 ja transpordi arengukava 2014–2020, teiste arengukavadega seosed nõrgemad) seotud plaanid ning nende plaanide elluviimise eest vastutab üks osakond.

31. Ministeeriumi valitsemisalas vastutab IKT investeeringute ja kulude juhtimise eest ministeeriumi infotehnoloogiaosakond, millel on ülevaade valitsemisalas infosüsteemidest, nende arendamisvajadustest ning arendamis- ja ülalpidamiskuludest. Ministeeriumis tegutseb IT-komisjon, kus otsustatakse igal aastal suuremate investeeringutaotluste rakendamine või tagasi lükkamine, uute projektide prioriteetidid ning rahastamine.

Teadmiseks, et

suuremad IKT-investeeringud olid järgmised:

- liiklusregistri arendus 1 505 542 eurot;
- eID baastarkvara 511 519 eurot;
- X-tee arendus 565 950 eurot.

32. Investeeringute elluviimist jälgitakse mitmel tasandil, vajaduse korral suunatakse järelejäänud raha järgmistele projektidele. Planeerimine on heal tasemel, seda kinnitavad asjaolud, et kavandatud investeeringuprojekte viiakse üldjuhul ellu tähtjaks, alustamata projekte on minimaalselt.

33. 2015. aasta IKT-investeeringute eelarve oli 5,4 miljonit eurot, sh 2014. aastast üle kantud 0,6 miljonit ja Vabariigi Valitsuse eelarve liigenduste muutuste alusel lisandunud 1,9 miljonit eurot. Eelarvest kulutati ära 4,2 eurot ehk 77,3 %, jääk kanti täies mahus üle järgmisesse eelarveaastasse. Ülekandmise põhjuseks oli peamiselt välisprojektist laekunud toetused, mida ei teatud planeerida, ning lisaks ka väljamaksete lükkumine 2016. aasta algusesse.

34. Lisaks sellele tehti IKTga seonduvaid majanduskulusid summas 3,2 miljonit eurot ning suunati Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi IKT-arendustöödeks ja majandamiskuludeks 1,2 miljonit eurot välisprojektidele ning 1,1 miljonit eurot muudest rahastamisallikatest.

Varasemate soovitude rakendamine

35. Riigikontrolli auditaruandes 2014. aasta kohta toodud probleemid on lahenenud.

- Riigikontroll soovitas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil parandada edasiantava raha eelarve planeerimist ning vajaduse korral taotleda riigieelarve muutmist, et tagada väljamaksete tegemine kooskõlas riigieelarve seadusega ja riigieelarve täitmise aruande õigsus. Soovitus tehti, kuna Riigi Infosüsteemi Amet oli mitmetele riigiasutustele andnud toetust, kuid riigieelarve seaduse alusel võib üks riigiasutus anda teisele raha vaid siirdena, mitte toetusena. 2015. aastal selliseid probleeme ei esinenud.
- Riigikontroll soovitas tagada, et Maanteeameti raamatupidamises kajastataks kõik riigi kinnisvararegistris registreeritud katastriüksused. Soovituse tingis asjaolu, et Maanteeamet tuvastas aastainventuuri käigus 256 katastriüksust, mis olid registreeritud küll riigi kinnisvararegistris, kuid ei olnud arvele võetud majandusarvestussüsteemis. 2015. aasta inventuuride ajaks olid kõik varem raamatupidamises kajastamata maad arvele võetud.

Siire – riigieelarves ja selle täitmise aruandes kajastatakse siirdena tehingud, kus ühe valitsemisala asutus annab teise valitsemisala asutusele toetust eesmärgiga, et saaja neid vahendeid kasutaks, ootamata vastu kaupu või teenuseid.

/allkirjastatud digitaalselt/

Krista Zibo
finantsauditi osakonna peakontrolör

Riigikontrolli soovitused ja auditeeritu vastused

Riigikontroll tegi auditi tulemusel Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile soovitusi riigihangete korraldamise ja eelarve planeerimise kohta. Ministrid saatsid 22.06.2016 oma vastuse Riigikontrolli auditiaruande eelnõule.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi üldised kommentaarid auditiaruande kohta

Vastuseks kontrolliaruande tulemuste kohta teatame, et enamikul juhtudel nõustume Riigikontrolli tehtud järelduste ja antud hinnangutega.

Riigikontrolli soovitused	Auditeeritu vastused
Riigihangete korraldamine 16. Riigikontrolli soovitused majandus- ja taristuministrile: nõuda valitsemisala asutustelt kaupade ostmisel ja teenuste tellimisel riigihangete menetlusreeglite järgimist, et tagada raha läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine. p-d 14–16	Majandus- ja taristuministri vastus: Nõustume Teie antud soovitusega.
Eelarve planeerimine 26. Riigikontrolli soovitus majandus- ja taristuministrile ning ettevõtlusministrile koostöös rahandusministriga: avaldada planeeritavad finantsinvesteeringud aasta riigieelarve seaduses ja selle seletuskirjas, et tagada raha läbipaistev kasutamine. p-d 22–26	Majandus- ja taristuministri ning ettevõtlusministri vastus: Riigieelarve on riigi finantsplaan, mille täpsusaste määratakse riigieelarve seadusega (edaspidi RES). RES § 26 lõike 4 kohaselt liigendatakse riigieelarve vahendid majandusliku sisu järgi tuludeks, kuludeks, investeeringuteks ja finantseerimistehinguteks. Riigieelarvega seatakse üldised raamid, mille raames täidesaatev võim tegutseb, sh esitatud nõudeid täpsustab. Riigieelarves planeeritud finantseerimistehingute täpsusaste määratakse RES § 30 lõikega 7. Riigieelarves esitatud täpsusastmest detailsema liigenduse kehtestamise pädevus on RES § 31 lõigete 1 ja 2 alusel vastavalt Vabariigi Valitsusel ja ministril. Samuti annab vastava õiguse täidesaatevale võimule riigivaraseaduse § 76 lõike 3 punkt 4 ja 5. Nõustume, et praktikas saab riigieelarve seletuskiri olla alati detailsem ja läbipaistvam ning Rahandusministeeriumi juhiste alusel liigume järjekindlalt nimetatud eesmärgi suunas.

Auditi iseloomustus

Auditi eesmärk

Tulenevalt riigieelarve seadusest on Riigikontrolli kohustuseks auditeerida riigi raamatupidamise aastaaruannet. Samuti tuleb Riigikontrolil kontrollida riigi tehingute seaduslikkust. Ministeeriumi raamatupidamise ja tehingute seaduslikkuse audit on riigi raamatupidamise aastaaruande ja tehingute seaduslikkuse auditi üheks aluseks.

Ministeeriumi auditi eesmärk on avaldada arvamust ministeeriumi tehingute seaduslikkuse kohta ja riigi raamatupidamise aastaaruande seisukohalt oluliste bilansi ja tulemiaruaruande kirjete õigsuse kohta ministeeriumi bilansis ja tulemiaruanes.

Auditi ulatus ja käsitusviis

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI (Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon) auditistandarditega, milles on käsitletud nii finantsaruannete kui ka tehingute seaduslikkuse auditeerimist finantsaruannete auditi raames. Nende standardite järgi tuleb audit kavandada ja sooritada viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi väärkajastamisi ja tehingud on olulises osas kooskõlas lisa 1 A-osas nimetatud õigusaktidega.

Audititoimingute käigus koguti finantsaruannetes esitatud arvandmete ja avalikustatud info ning tehingute seaduslikkuse kohta tõendusmaterjali. Asjakohaste audititoimingute kavandamiseks võttis Riigikontroll arvesse finantsaruannete koostamiseks ja tehingute seaduslikkuse järgimiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, avaldamata arvamust sisekontrollisüsteemi tulemuslikkuse kohta. Auditi käigus hinnati ka seda, kas kasutatud arvestuspõhimõtted on olnud asjakohased ja juhtkonna raamatupidamislikud hinnangud põhjendatud.

Ministeeriumis ei ole Riigikontroll teinud raamatupidamise aastaaruande auditit, vaid on sooritanud audititoiminguid, mis on vajalikud, et anda hinnang riigi raamatupidamise aastaaruandele. Seetõttu ei avalda Riigikontroll arvamust 24. mail 2016. aastal kantsleri allkirjastatud saldoandmiku kui terviku õigsuse kohta.

Riigikontroll leiab, et audititoimingud annavad piisava aluse, et avaldada arvamust riigi raamatupidamise aastaaruande seisukohast oluliste finantsaruande kirjete kajastamise õigsuse kohta Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi finantsaruandes ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandustehingute seaduslikkuse kohta.

Riigikontrolli hinnang – olulises osas kooskõlas – tähendab, et puuduvad sellised asjaolud, mille esitamine või esitamata jätmine võib mõjutada auditiaruande kasutaja hinnangut asutuse finantsnäitajatele ja tehingute seaduslikkusele. Olulisuse määramisel on Riigikontroll võtnud arvesse nii olulisuse kvantitatiivseid (olulisus summa järgi) kui ka kvalitatiivseid (olulisus sisu ja konteksti järgi) aspekte. Olulisuse hindamisel sisu ja konteksti järgi on Riigikontroll võtnud arvesse nii eksimuste mõju üksikult ja koos kui ka sisemisi ja väliseid mõjutegureid.

Auditeeritule saadetud märgukirjas on esitatud detailsed tähelepanekud tegemata lihthankemenetluste kohta, mis auditiaruandes on esitatud kokkuvõtlikult punktis 14. Samuti on märgukirjas välja toodud auditi käigus tehtud tähelepanekud, mida ei ole auditiaruandes kajastatud, kuna tuvastatud eksimused ei ole hinnangu andmise seisukohast olulised, kuid võivad põhjustada vigu, kui sisekontrollisüsteemi ei parandata.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi raamatupidamisaruanne

Et avaldada arvamust riigi majandusaasta aruande seisukohast oluliste finantsaruande kirjete kajastamise õigsuse kohta Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi finantsaruandes, hindas Riigikontroll, kas finantsaruande kirjete seisukohast oluliste valdkondade majandustehingute kajastamine vastab Eesti heale raamatupidamistavale. Selle põhinõuded on kehtestatud Eesti raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ja riigi raamatupidamise üldeeskiri. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele (Euroopa Liidu raamatupidamise direktiivid, rahvusvahelised finantsarvestuse standardid ja rahvusvahelised avaliku sektori raamatupidamise standardid).

Ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvate riigi äriühingute ja sihtasutuste raamatupidamise aastaaruandeid on auditeerinud vandeaudiitorid. Ministeeriumi finantsaruandes kajastatakse riigi äriühingute ja sihtasutuste finantsnäitajaid, mis on esitatud bilansikirjetel „Osalusel sihtasutustes“ ning „Osalusel tütar- ja sidusettevõtjates“. Ministeeriumi vastavatele kirjetele hinnangu andmiseks tugineb Riigikontroll vandeaudiitorite avaldatud arvamusele äriühingute ja sihtasutuste raamatupidamise aastaaruannete kohta.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tehingute seaduslikkus

Seaduslikkuse auditeerimisel pöörati põhitähelepanu sellele, kas riigivara on valitsetud heaperemehelikult. Heaperemehelik valitsemine tähendab, et riigivara soetatakse, kasutatakse ja käsutatakse eesmärgipäraselt, otstarbekalt, säästlikult ja tõhusalt ning läbipaistvalt ja kontrollitavalt. Need printsiibid laienevad kõigile tehingutele riigivaraga.

Tehingute seaduslikkuse kohta arvamuse avaldamiseks auditeeris Riigikontroll, kas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi tehingud on olulises osas sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest ning 2015. aasta riigieelarve seadusest ja 2015. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadusest. Selleks keskenduti riigieelarve täitmise sihipärasusele ja läbipaistvusele, kontrollides, kas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi investeeringud ja kulud on tehtud sihipäraselt, kas eelarvest on kinni peetud ning kas ettemaksed ja tehtud kulutused on põhjendatud.

Varade soetamisel kontrolliti, kas tehingud on sooritatud, lähtudes riigihangete seaduse põhiprintsiipidest, milleks on säästlikkus ja otstarbekus, võrdne kohtlemine ja proportsionaalsus, läbipaistvus ja kontrollitavus, efektiivne konkurents ning huvide konflikti vältimine. Selleks kontrolliti valikuliselt, kas hangete piirmäära ületavate soetuste puhul on järgitud riigihangete seaduses ette nähtud menetluskorda ja kas väiksemate soetuste puhul on kinni peetud riigihangete põhinõuetest.

Eritähelepanu pöörati ministeeriumi 2015. aasta tehingute seaduslikkuse ja raamatupidamise auditi käigus info- ja kommunikatsioonitehnoloogia investeeringute tegemisele ministeeriumis.

Selleks analüüsisid Riigikontrolli audiitorid 2015. aasta info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) investeeringute planeerimist ning IKT-investeeringuteks ettenähtud raha kasutamist. Muu hulgas selgitati, kuidas ja mille alusel oli koostatud investeeringute kava, millistele projektidele oli planeeritud raha kulutada ning kas ja mis põhjustel projektid olid aasta jooksul muutunud. Samuti selgitati, kas ja millised on IKT-investeeringute rahastamise allikad peale riigieelarve. Suuremate ja olulisemate investeeringute puhul analüüsiti nende seoseid valitsemisala olulisemate arengukavadega.

Riigikontrolli hinnangul on ministeeriumi IKT-investeeringute planeerimine hästi korraldatud, kui ministeeriumi valitsemisalas on kokku lepitud ühtsed prioriteetsed IKT-valdkonnad ja/või -projektid, millesse lähemate aastate jooksul investeeritakse, ning kui investeeringuvajadused on kirjeldatud vastavas kavas, mis hõlmab eelarveaastast pikemat perioodi. Olulisemad valdkonnad ja/või projektid investeeringuvajaduse kavas peavad olema kooskõlas ministeeriumi arengukavadega ja kogu riiki hõlmava dokumendiga „Eesti infoühiskonna arengukava 2020“.

Samuti peab Riigikontroll oluliseks, et investeeringute planeerimine ja tegemine on valitsemisalas ühtse juhtimise all. Selleks on vaja, et investeeringute kohta on olemas detailsem jaotus, et investeeringute plaanist kinnipidamist jälgitakse pidevalt, ning kui vaja, muudetakse plaane.

Auditi lõpetamise aeg

Audititoimingud lõpetati mais 2016.

Auditi meeskond

Auditis osalesid vanemaudiitor Angela Onno, audiitorid Karin Grents, Stella Iis, Jaana Laur ja Laura Roosimägi-Raudsepp.

Kontaktandmed

Auditi kohta saab lisainfot Riigikontrolli kommunikatsiooniteenistusest tel +372 640 0704 või +372 640 0777, e-post riigikontroll@riigikontroll.ee

Auditiaruande elektrooniline koopia (pdf) on saadaval koduleheküljel www.riigikontroll.ee.

Auditiaruande kokkuvõte on saadaval ka inglise keeles.

Auditiaruande number Riigikontrolli asjaajamissüsteemis on 2-1.8/16/60125/35.

Riigikontrolli postiaadress on:

Narva mnt 11a

15013 TALLINN

Tel +372 640 0700

Faks +372 661 6012

riigikontroll@riigikontroll.ee

Riigikontrolli varasemaid auditeid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi raamatupidamise valdkonnas

23.05.2016 – Valitsuse tegevus riigi lennundusettevõtete arendamisel

26.06.2015 – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2014. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

27.06.2014 – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2013. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

14.04.2014 – Riigi asutatud sihtasutustele toetuste andmine ja nende sihipärane kasutamine

26.06.2013 – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2012. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

25.06.2012 – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2011. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

15.07.2011 – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 2010. aasta raamatupidamise aastaaruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

Kõik aruanded on kättesaadavad Riigikontrolli koduleheküljelt www.riigikontroll.ee

Lisa 1. Hinnangu andmise kriteeriumid

A. Tehingute seaduslikkuse kohta arvamuse avaldamisel tugines Riigikontroll järgmistele õigusaktidele:

- 2015. aasta riigieelarve seadus, §-d 1, 5, 8;
- 2015. aasta riigieelarve seaduse muutmise seadus;
- riigieelarve seadus §-d 30–33, 53, 60, 64;
- rahandusministri 11.12.2003. aasta määrus nr 105 „Riigi raamatupidamise üldeeskiri“;
- rahandusministri 10.09.2014. aasta määrus nr 30 „Kassalise teenindamise eeskiri“;
- rahandusministri 17.09.2014. aasta määrus nr 33 „Eelarveklassifikaator“ (kehtis kuni 24.12.2015);
- rahandusministri 16.12.2015. aasta määrus nr 47 „Eelarveklassifikaator“ (kehtib alates 25.12.2015);
- riigihangete seadus, §-d 3–5, 7, 10, 131–16, 182–29, 31, 35–41, 50, 54, 57–71;
- riigivaraseadus, §-d 2, 4–6, 8, 10–30, 32–33, 37–38, 43–44, 46, 48–52, 54–56, 58, 60, 63, 68, 75–78, 84, 94–97.

B. Lisaks hindas Riigikontroll tehingute kontrollimisel kooskõla järgmiste olulisemate õigusaktidega:

- maareformi seadus, §-d 29, 31;
- Vabariigi Valitsuse 09.06.2005. aasta määrus nr 132 „Riigile kuuluva kinnisasja maavaravaru kaevandamiseks andmise kord“;
- meresõiduohutuse seadus, §-d 50¹, 50⁴–50⁷, 50¹⁰;
- riigilõivuseadus, §-d 8, 11, 15 ja ptk 8;
- perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seadus, §-d 2, 12, 21–24, 29;
- perioodi 2014–2020 struktuuritoetuste seadus, §-d 2, 8, 24, 26, 28, 37, 40–41;
- avaliku teenistuse seadus, §-d 7, 10, 11, 21–23, 26, 34, 38–40, 43, 52, 61–63, 86–88, 90, 101–105;
- sotsiaalmaksuseadus, §-d 2–4, 7–9;
- tulumaksuseadus, §-d 1–4; 40–43, 48–52, 54;
- töölepingu seadus, §-d 1, 4–5, 9, 12, 29, 33, 43–45, 70–71, 79, 89, 92, 95, 97, 99–100;
- töötuskindlustuse seadus, §-d 40–42;
- Vabariigi Valitsuse 26.09.2014. aasta määrus nr 151 „Töötuskindlustusmakse määrad aastatel 2015–2018“.

Lisa 2. Ministeeriumi valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja valitsemisel olevate äriühingute auditite tulemused

Äriühing/sihtasutus	Osaluse määr (%)	Varad kokku 31.12.2015 (miljonites eurodes)	Arvamus
Ettevõtluse Arendamise SA**		56,6 7	Märkusteta arvamus*
Riigi Infokommunikatsiooni SA		8,80	Märkusteta arvamus
Sihtasutus Eesti Akrediteerimiskeskus		0,44	Märkusteta arvamus
Sihtasutus KredEx**		173,64	Märkusteta arvamus*
Sihtasutus Tallinna Teaduspark Tehnopol**		17,14	Märkusega arvamus
Tallinna Sadam AS (grupp)**	100	581,08	Märkusteta arvamus*
Eesti Post AS (grupp)	100	56,79	Märkusteta arvamus
Tallinna Lennujaam AS (grupp)	100	142,63	Märkusteta arvamus*
Lennuliiklusteeninduse AS	100	31,08	Märkusteta arvamus
Saarte Liinid AS	100	57,24	Märkusteta arvamus
Eesti Loots AS	100	19,77	Märkusteta arvamus
AS Eesti Liinirongid**	100	175,21	Märkusteta arvamus*
Teede Tehnokeskus AS	100	2,90	Märkusteta arvamus
Metrosert AS	100	3,59	Märkusteta arvamus
AS Eesti Vedelkütusevaru Agentuur**	100	156,11	Märkusteta arvamus*
A.L.A.R.A. AS	100	1,49	Märkusteta arvamus
Eesti Raudtee AS **	100	302,67	Märkusteta arvamus koos asjaolu rõhutamisega*
Eesti Teed AS	100	30,85	Märkusteta arvamus
KredEx Krediidikindlustus AS	66,67	37,00	Märkusteta arvamus
Elering AS	100	861,93	Märkusteta arvamus*
EVR Cargo AS	100	71,32	Märkusteta arvamus*
Rail Baltic Estonia OÜ	100	1,41	Märkusteta arvamus
Nordic Aviation Group AS	100	38,63	Auditeerimata
Transpordi Varahalduse OÜ	100	48,17	Auditeerimata

* Äriühing või sihtasutus, mille 2015. aasta majandusaasta aruande auditit Riigikontroll juhendas.

** Äriühing või sihtasutus, mille 2015. aasta tehingute seaduslikkuse kontrolli Riigikontroll juhendas. Allikas: auditeeritud 2015. a majandusaasta aruanded